

## فهرست

۷	مقدمه
۱۱	مقدمه‌ی مترجم
۱۳	مقدمه‌ی ویراستار
۱۴	نواختن با شستی‌های مشکی
۲۶	نواختن با کملک گوش
۲۷	ملودی‌هایی در گستره‌ی پنچ نُت
۳۲	ترانه‌هایی در گستره‌ی شش نُت یا بیشتر
۳۳	همراهی‌های ساده
۳۶	نواختن از روی نُت
۳۶	نواختن با سه انگشت
۴۰	نواختن با پنج انگشت
۵۴	نواختن با پنج انگشت در بخش‌های مختلف شستی‌ها
۵۴	شروع از نُت فا
۶۲	شروع از نُت دو
۶۴	مدالیت‌های مازُر و مینُر
۶۶	شروع از نُت ر
۶۸	نت‌های چنگ (شروع از نُت سُل)
۷۲	شروع از نُت لا
۷۶	تغییر پوزیسیون در طول قطعه
۸۲	لِگاتُ (متصل) - استاکاتُ (منفصل)

## مقدمه

موسیقی زبان قابل درک جهانی است و به لحاظ رشد ارتباطات بین‌المللی، آموزش موسیقی عامل مهم آشنایی هنرجویان موسیقی با فرهنگ دیگر کشورهاست. به اعتقاد این جانب بسیار مهم است هنرجویان پیانو به شکل مستقیم از طریق آموزش موسیقی با فرهنگ دیگر کشورها آشنا شوند. این جانب بسیار علاقه‌مند بودم که تعداد بیشتری از قطعات و آوازه‌ها را از مناطق مختلف اروپا در کتاب قرار می‌دادم ولی نه تنها این امر به دلیل محدودیت حجم کتاب امری غیر ممکن بود بلکه ترجمه‌ی کتاب به تمام زبان‌ها نیز کاری ناممکن بود. بیشترین ارتباط طبیعی هنرجو با ساز، زمانی فراهم می‌شود که از طریق گوش به یافتن شستی‌ها روی پیانو پردازد که این امر باعث ترغیب و تشویق هنرجو به پیشرفت نیز خواهد شد. برای این منظور نه تنها آوازه‌های کودکانه و ترانه‌های محلی مناسب خواهد بود بلکه ملودی‌های دیگری که فرد ممکن است در خانه، مدرسه، رادیو، تلویزیون و کلیسا شنیده باشد نیز سودمند است. پیشرفت طبیعی از طریق خواندن و گوش کردن تا نواختن، اساس گسترش توانایی شنیدن و موزیکالیته را شکل می‌دهد و این‌که هنرجو سعی کند ملودی‌هایی را که در طول روز می‌شنود همواره بازنوازی کند.





در حالی که هنرجو با همراهی معلم با تمامی شستی‌ها از طریق لمس آن‌ها آشنا می‌شود باید به وسیله‌ی شنوایی نیز با همه‌ی گستره‌ی صوتی پیانو آشنا شود. نوازنده‌ی جوان قبل از نواختن باید همچنان به لمس شستی‌ها پردازد و سپس نت خوانی را بیاموزد که در واقع نواختن از روی نت پیشرفت او را در نوازندگی کامل می‌کند؛ به طوری که نوازنده قبل از این که نوازندگی او با مرحله‌ی پیچیده‌ی نت خوانی ترکیب شود باید ارتباط حسی با شستی‌ها داشته باشد.

شروع آموزش، با نواختن شستی‌های مشکی امکان بسیار خوبی را فراهم می‌کند برای به دست آوردن نظم آرایش شستی‌ها. نواختن روی شستی‌های مشکی که تشکیل گام پنتاتونیک می‌دهد برای بداهه‌نوازی در مراحل اولیه‌ی آموزش بسیار آسان‌تر از گام‌های دیاتونیک تشکیل شده از شستی‌های سفید است، به همین دلیل بخش «نواختن با شستی‌های مشکی» در فصل مقدماتی ارایه شده است. در این بخش باید معلم، هنرجو را تشویق کند تا با شستی‌ها آشنا شود. مزیت دیگر شروع کردن به این روش در این حقیقت نهفته است که صرفاً کشیدگی انگشتان را سبب نشده بلکه موجب حرکت و آزادی وسیع بازوها و کل بدن می‌شود. این باعث جلوگیری از انقباض عضلات در همان مراحل ابتدایی آموزش می‌شود.



نت‌های ارابه شده تا صفحه‌ی ۳۵ که اصولاً برای معلم است می‌بایست در طول تمرینات توسط وی اجرا شود و در این بخش نوآموز از حفظ و گوش‌ی می‌نوازد.

رپرتوار موسیقی امروزه به صورت قابل توجهی گسترش یافته است، تعداد صفحات بیشتر، در ویرایش جدید به این معنا نیست که امروزه رسیدن به هدف مشکل‌تر شده است بلکه این فرایند با فراهم آوردن مواد بیشتر برای نوازندگی و تمرین، بسیار راحت‌تر و مطمئن‌تر شده است.

اجرای فصل «نواختن با شستی‌های مشک‌ی» برای هنرجویی که احیاناً از راه‌های دیگری با موسیقی آشنایی دارد حذف می‌شود. در این بخش معلم باید پیشنهاد‌های آموزشی نوشته‌شده را پیدا کند، تا از هرگونه محدودیت دیدگاه شخصی، اجتناب شود و به این ترتیب تکرار کمتری در خلال دوره‌ی نواختن موسیقی ایجاد می‌شود.





پیشنهادهای ارایه شده برای بداهه‌نوازی و همراهی با آواز که در ابتدا (در صفحات زرد) آورده شده است، لزوماً نباید یک‌جا قبل از فصل «نواختن از روی نت» ارایه شود بلکه ترجیحاً به صورت تدریجی و در خلال دروس آموزش داده شود. علاوه بر این، متد آموزشی پیاثو، به عنوان یک مکمل با قطعاتی برای دو و چهار دست که مکمل پیشرفت موزیکالیته و تکنیک است نیز به وسیله‌ی مؤلف چاپ شده است.

پروفسور فریتس اِمتس



## مقدمه‌ی مترجم

آموزش، به عنوان مهم‌ترین اصل در رشد و بالندگی هنر، همواره موردتوجه مراکز آکادمیک هنر بوده است. با این هدف که تنها با استفاده از متدهای آموزشی علمی می‌توان رشد هنر را اعتلا بخشید. این موضوع انگیزه‌ای برای تألیف، ترجمه و انتشار کتاب‌هایی در زمینه‌ی علم آموزش پیانو (ساز مادر) شده است.

شروع آموزش پیانو به دلیل شکل‌پذیری جسمی و ذهنی (فیزیکیال و مینتال) هنرجو، مهم‌ترین مرحله در فرایند رشد آموزشی است.

این جانب پس از پژوهش و مشورت با اساتید، از جمله پروفیسور پائول گولدا، استاد دانشگاه وین، ترجمه‌ی کتاب حاضر، تألیف پروفیسور فریتس اِمنتس را به چاپ سپردم.

متد اروپایی آموزش پیانو به عنوان متدی کارآمد، هم‌اکنون در بسیاری از کشورهای جهان به‌ویژه در اروپا تدریس می‌شود. ترجمه‌ی حاضر براساس ویراست سه‌زبانه‌ی (آلمانی، انگلیسی، فرانسه) نسخه‌ی اصل است. انتشار این کتاب به عنوان نخستین متد نوین اروپایی پیانو در ایران (ویرایش استاد مصطفی کمال پورتراب توسط نشر چشمه در سال ۱۳۸۸) سبب آرایه‌ی ایده‌های جدیدی به معلمان و هنرجویان پیانو شده است. با بهره‌گیری بیشتر از این کتاب می‌توان به تجربیاتی نو در آموزش پیانو در بستر فرهنگی ایران دست یافت.

در این متد علاوه بر پرورش شنوایی از راه یادگیری گوش‌ی قطععات، خلاقیت نوآموز توسط روش‌های منطقی بداهه‌نوازی گسترش می‌یابد و در این میان به تکمیل دانسته‌های تئوریک نیز مبادرت می‌شود. نواختن با کلاویه مشکلی، بدون نُت در ابتدای آموزش، ایجاد تعامل و جذابیت از طریق بداهه‌پردازی و حل معماهای موسیقی و تصویرسازی‌های موسیقایی، توجه به فرهنگ شنیداری هنرآموز و بهره‌گیری از تصاویر رنگی جذاب برای ارتباط درونی نوآموز با موسیقی، از ویژگی‌های این متد است.



چند نکته:

- نُت‌های اوایه‌شده تا صفحه‌ی ۳۵ در کتاب اول، راهنمای معلم جهت آموزش به هنرآموز است، به طوری که هنرجو از صفحه‌ی ۳۶ به بعد نُت‌خوانی را فرا می‌گیرد.  
- در بخش نواختن با کمک گوش (صفحات ۲۶ تا ۳۵ در کتاب اول) علاوه‌بر استفاده از قطعات فولکلور اروپایی که در متن کتاب آورده شده است می‌توان از دیگر قطعاتی که منطبق با فرهنگ شنیداری هنرآموز است، نیز استفاده کرد.

پویان آزاده

دکترای آموزش پیانو Music Education - آلمان

عضو هیئت علمی دانشکده‌ی موسیقی دانشگاه هنر





## مقدمه‌ی ویراستار

آموزش و نحوه‌ی انتقال آن به نوآموزان، به صورت نوشتاری و گفتاری، یکی از پُراهمیت‌ترین رفتارهای اجتماعی به شمار می‌رود که تداوم آن به منظور اعتلای فرهنگ و هنر هر ملت، و ارتقای آن از نظر کیفی، متناسب با دیگر پیشرفت‌های اجتماعی، از نخستین نیازها به شمار می‌رود. در این راستا آن‌چه که نقش اصلی را در تفهیم مطالب به عهده دارد، پیدا کردن بهترین و جدیدترین راهکارهای علمی و عملی به منظور تفهیم مطالب است؛ به طوری که نوآموزان را مجذوب کرده و آن‌ها را در رسیدن به اهداف خود هدایت کند.

این کتاب که روشنگر ابتکارات نویسنده در کاربرد جدیدترین روش‌های مؤثر آموزش پیانو به نوآموزان و نوجوانان است، با ابتکارات نوین خود، به‌ویژه انگشت‌گذاری‌های ساده و بدیع که تاکنون در هیچ متدی دیده نشده می‌تواند تسهیلات زیادی در کوتاه کردن زمان آموزش پیانو و تربیت گوش و ریتم موسیقایی نوآموزان فراهم نموده و با استفاده از آهنگ‌های ساده و زیبایی کودکانه که در این کتاب به کار گرفته شده آن‌ها را آماده‌ی نواختن پیانو نماید.

مترجم کتاب آقای «پویان آزاده» که به عنوان دانشجوی برجسته، تحصیلات خود را در سطح کارشناسی ارشد نوازندگی پیانو در دانشگاه هنر و دوره‌ی دکترای خود را در «آموزش پیانو» در کشور آلمان به اتمام رسانیده، کتاب‌هایی مانند سرودهای ملی کشورهای جهان را تدوین و به چاپ رسانده و به‌خوبی از عهده‌ی این کار برآمده و کتاب حاضر را با توانایی‌های بالقوه‌ی خود به فعل درآورده است.

بنابراین بسیار بجا خواهد بود که مدرسان ساز پیانو از این کتاب که در آن جدیدترین تکنیک‌های تعلیم پیانو به کودکان و نوجوانان به کار گرفته شده، استفاده‌ی مطلوب نمایند.

مصطفی کمال پورتراب

استاد و عضو هیئت علمی دانشکده‌ی موسیقی دانشگاه هنر





# نواختن با شستی های مشکی

گروه های دوتایی



انگشتان بدون توقف، از پایین به بالا (از بم به زیر) و از بالا به پایین (از زیر به بم) به صورت قوی، ضعیف، کوتاه و بلند و با پدال روی شستی ها حرکت کنند.

۱. آگردهای خوشه ای  
پله ای



۲. تک نت ها  
پله ای



L = دست چپ

R = دست راست



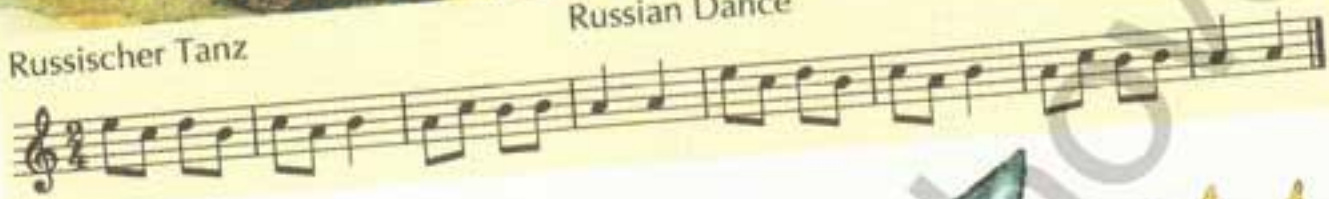
ملودی هایی در گستره ی پنج نت  
(از دیگر کشورها)



Russischer Tanz

Russian Dance

Danse russe



Der Meyen



Ungarisches Lied

Hungarian Folk Song

Chanson hongroise

dt. Text: Jürgen Sonnenschein







وقتی قدیس‌ها به کلیسا می‌روند

نوآموز

دست راست یک اکتاو بالاتر

46

1 3 4 5  
5 3 2 1

Oh, when the Saints, \_\_\_\_\_ go march-ing in, \_\_\_\_\_ oh, when

معلم

Negro Spi

نوآموز

5

Saints go march - ing in, \_\_\_\_\_ then, Lord let me be in that

معلم

## لِگاتُ (متصل) - اِسْتَاکاتُ (منفصل)


روی پیانو، شما می‌توانید صداها را متصل و منفصل بنوازید.

*legato*

*staccato*

کدام قطعه مناسب متصل نوازی (Legato) و کدام قطعه مناسب منفصل نوازی (Staccato) است؟

بچه‌ها! بیرون بیاین، بازی کنیم



پیرمرد



کوکو و الاغ



زمستون اومد